
Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 2 APRIL 1901.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE KREDIETVEREENIGINGEN.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

De naamlooze vennootschap « *l'Union du Crédit* », te Brussel, werd bij wet van 20 December gemachtigd den duur van haar bestaan te verlengen tot 1 Juni 1901, zonder hare statuten te wijzigen. Volgens de Memorie tot toelichting dier wet, werd het uitstel van drie jaar aan « *l'Union du Crédit* » verleend met het doel « haren overgang onder een stelsel van gemeen recht te vergemakkelijken ». Het verslag door den heer De Lantsheere aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers aangeboden (Kamerbescheiden, zitting 1896-1897, n° 269), gaf echter te verstaan dat het verkieslijker zijn kon onze wetgeving op de handelsvennootschappen zoodanig te wijzigen, dat het de kredietvereenigingen mogelijk zou worden hare statuten overeen te brengen met de wet, zonder hare inrichting geheel en al te moeten veranderen. « Het uitstel — aldus het verslag — scheen voldoende te zijn om de vennootschap toe te laten hare statuten overeenkomstig de huidige wet te wijzigen, tenzij de Regeering zelve besluite de grondslagen onzer Wetgeving nog verder uit te breiden, zoodat de kredietvereenigingen, zonder hoofdzakelijke wijzigingen, daarmede eene inrichting kunnen verbinden die sedert eene halve eeuw met uitmuntend gevolg de proef der ervaring heeft doorstaan.

Tijdens de bespreking van het wetsontwerp in de Kamer, gaf de Regeering het voornemen te kennen het vraagstuk grondig te onderzoeken. Zij stelde bijgevolg eene bijzondere Commissie aan om de verlenging van « *l'Union du Crédit* » te Brussel te bestudeeren en, meer in het algemeen, na te gaan welk stelsel het meest passend zijn zou voor de kredietvereenigingen.

Het wetsontwerp dat de Regeering thans de eer heeft u ter overweging aan te bieden, is ingegeven door een voorontwerp van de Commissie.

Deze heeft gemeend dat de naamloosheid volstrekt onvereinigbaar is met het hoofddoel der kredietvereenigingen, en dat, zoo de samenwerkende vorm, beter dan al de door onze Wetgeving ingestelde vormen van vennootschap op de kredietvereenigingen past, het samenwerkend stelsel, zooals het is ingericht door de wet van 1873, echter weinig van aard is om de ontwikkeling en den voorspoed dier vennootschappen te bevorderen. Drie bepalingen staan den natuurlijken gang dier instellingen hinderend in den weg, en wel de artikelen 90, 92 en 98.

Artikel 90, § 1 legt aan de samenwerkende vennootschappen de verplichting op een register te houden, bevattende o. m. de rekening der door iederen vennoot gestorte of teruggenomen sommen; § 4 van dat artikel bepaalt dat de vermelding van teruggenomen inlagen moet ondertekend worden door den vennoot die ze gedaan heeft. Het houden van dergelijk register zou bezwarend zijn voor eene vennootschap die samengesteld is uit handelaren, en waar de omloop van gelden onophoudelijk is; anderzijds, zou de verplichting telkens zich naar de bank te begeven om hun handteeken te zetten op het maatschappelijk register eene zware last voor de handelaren zijn.

Artikel 92, zeggende dat de vennoten enkel hun ontslag kunnen nemen in de eerste zes maanden van het vereenigingsjaar, is weinig gewettigd waar het de vennoten van kredietvereenigingen betreft. De handelaren moeten steeds uit de vennootschap kunnen treden, in het tweede zoowel als in het eerste gedeelte van het vereenigingsjaar.

Ten slotte schijnt het al zeer streng den leden van kredietvereenigingen de verantwoordelijkheid op te leggen welke artikel 98 aan de samenwerkers oplegt.

Naar het oordeel der Commissie, zouden de kredietvereenigingen zonder bezwaar kunnen ontslag en worden van de naleving van de artikelen 90, 91 en 98. Het wetsontwerp bevat eene bepaling in dien zin (art. 1, § 3). Verder bevat het een zeker aantal bijzondere bepalingen die ten opzichte der kredietvereenigingen zullen nagekomen worden. Zij hebben ten doel, vooreerst, met enkele lichte wijzigingen, zekere bepalingen te herhalen van de artikelen 90, 93, 95, 96, 97, 98, 102 en 103, van welke toepassing niet schijnt te moeten afgezien worden; verder, de andere bepalingen van die artikelen door gansch nieuwe voorschriften te vervangen.

Zoo is artikel 2 de herhaling van artikel 90 der wet, met uitzondering van de bepalingen betreffende de rekenplichtigheid (§ 1, 3 en 4), en legt het, ter vervanging van die bepalingen, aan de kredietvereenigingen eene dubbele verplichting op: 1° het tot lias maken van al de kontrakten tusschen de vennootschap en hare leden; 2° het houden van een bijzonder register waarin de rekening van iederen vennoot wordt geschreven.

Ten gevolge dier wijzigingen in artikel 90, moest artikel 91 buiten toepassing verklaard en moesten in artikelen 93, 95 en 99 enkele wijzigingen gebracht worden.

Daar de aanneming der vennoten (art. 91) voldoende vastgesteld was door hare vermelding in het vereenigingsregister en op den titel van den vennoot (art. 99, § 1), alsmede door het opnemen in de lias der bijlagen,

wordt het onnoodig den vennoot ook nog te verplichten zijn handteeken te komen zetten op het register.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 93, wat aangaat het ontslag (art. 3).

Wat betreft artikel 93, de daarbij bepaalde overschrijving van het proces-verbaal tot vaststelling der uitsluiting zou, na de opneming van dat proces-verbaal in de lias der bijlagen (artikel 4), overbodig zijn.

Eindelijk, in artikel 1, § 3, wordt § 2 van artikel 99 bij de op de krediet-vereenigingen niet toepasselijke bepalingen ingedeeld, daar dit voorschrift, mocht het behouden worden, wellicht de moeilijkheden van rekenplichtigheid zou doen herleven welke de aan artikel 90 toegebrachte wijzigingen ten doel hadden te vermijden.

Het ontwerp raakt alleen aan artikel 90, wat aangaat de uitgestrektheid der aansprakelijkheid. Artikel 7 bepaalt dat de vennoot die zijn ontslag neemt of uitgesloten wordt, persoonlijk aansprakelijk blijft voor de verbintenissen door de vennootschap aangegaan tot afloop van het kwartaal volgende op dat waarin het ontslag genomen werd of de uitsluiting plaats greep.

Het scheen niet mogelijk de deelneming aan de winst op dezelfde wijze te regelen. Te dien einde, inderdaad, hadde men aan de kredietvereenigingen de bezwarende verplichting moeten opleggen na afloop van ieder kwartaal eene balans uit te geven.

De Commissie meende dat het verkieslijker was den regel van artikelen 96 en 97 te behouden, met eene matiging die hierin bestaat dat het de kredietvereenigingen toegelaten is daarvan af te wijken in hare statuten, mits zij bij voorbeeld bepalen — zoo doet de *Union du Crédit*, te Brussel — dat de ontslagnemende of uitgesloten vennoot geen aandeel heeft in de winst van het loopend jaar (art. 3 en 6). Na in de wet een geheel van bepalingen te hebben gebracht om de kredietvereenigingen van de samenwerkende vennootschappen te onderscheiden, was het logisch de kredietvereenigingen te ontslaan van de naleving van artikelen 102 en 103 (art. 1, § 3) en onder de bepalingen die bijzonder de kredietvereenigingen aangaan een gelijkwaardig voorschrift voor artikelen 8 en 9 op te nemen.

Nog omvat, ten slotte, het wetsontwerp eene overgangsbepaling die ten doel heeft, aan de vóór het in werking treden der ontworpen wet bestaande kredietvereenigingen toe te laten hare werking voort te zetten, zonder hare statuten te moeten wijzigen, tot de voor haren duur bepaalde termijn verstreken zij.

De Minister van Justitie.

J. VAN DEN HEUVEL.

PROJET DE LOI.

WETSONTWERP.

LÉOPOLD II,

ROI DES BELGES.

A tous présents et à venir, Salut.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Les sociétés ayant pour objet principal de procurer des capitaux à leurs membres au moyen de l'escompte sont seules autorisées à prendre la dénomination d' « union du crédit ».

Ces sociétés, qu'elles soient constituées sous le nom d' « union du crédit » ou sous toute autre dénomination, sont soumises aux dispositions de la section VI du titre IX, livre 1er du Code de commerce.

Toutefois les articles 90, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99 § 2, 102 et 103 ne leur sont pas applicables et il y a lieu d'observer à leur égard les dispositions particulières que déterminent les articles de la présente loi.

ART. 2.

Toute union du crédit doit tenir un registre contenant, à sa première page, l'acte constitutif de la société et indiquant à la

LEOPOLD II,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is belast met in Onzen naam aan de Wetgevende Kamers het wetsontwerp voor te stellen, waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

Alleen de vennootschappen, die tot hoofddoel hebben aan hare leden kapitalen te verschaffen door middel van het disconto, zijn gerechtigd de benaming « kredietvereeniging » te voeren.

Deze vennootschappen, zij mogen dan opgericht zijn onder de benaming « kredietvereeniging » of onder welke benaming ook, zijn onderworpen aan de bepalingen van sectie VI van titel IX, 1ste boek van het Wetboek van koophandel.

Nochtans zijn de artikelen 90, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99 § 2, 102, 103 op haar niet toepasselijk en moeten te haren opzichte de door de artikelen dezer wet vastgestelde bijzondere bepalingen in acht worden genomen.

ART. 2.

Elke kredietvereeniging moet een register houden bevattende, op de eerste bladzijde, de akte tot oprichting der vennoot-

suite de cet acte : 1° les noms, professions et demeures des sociétaires; 2° la date de leur admission, de leur démission ou de leur exclusion.

Elle est tenue de mettre en liasse tous les contrats de la société avec ses membres, ainsi que les lettres de démission et les procès-verbaux d'exclusion dressés conformément à l'article 3.

Elle doit tenir un livre où est inscrit le compte de chaque associé.

Les livres mentionnés aux §§ 1 et 3 du présent article seront cotés, parafés et visés, soit par un des juges du tribunal de commerce, soit par le bourgmestre de la commune et sans frais.

Le parafe pourra être remplacé par le sceau du tribunal ou de l'administration communale.

ART. 3.

La démission doit être notifiée par écrit.

Il en est fait mention sur le titre de l'associé.

Cette mention est datée et signée par celui qui a la gestion et la signature sociale.

ART. 4.

L'exclusion de la société résulte d'un procès-verbal dressé et signé comme il est dit au § 3 de l'article 3.

Ce procès-verbal relate les faits établissant que l'exclusion a été prononcée conformément aux statuts : copie conforme en est adressée au sociétaire exclu, dans les deux jours, par lettre recommandée.

ART. 5.

L'associé démissionnaire ou exclu ne peut provoquer la liquidation de la société. Sauf disposition contraire dans les statuts, il a droit à recevoir sa part telle qu'elle résultera

schap en opgevende, achter deze akte : 1° namen, beroepen en woonplaatsen der vennoten; 2° de dagteekening van hunne aanneming, van hunne uittreding of van hunne uitsluiting.

Zij is verplicht tot eene lias te maken al de kontrakten tusschen de vennootschap en hare leden, alsmede de brieven tot ontslagneming en de overeenkomstig artikel 3 opgemaakte processen-verbaal van uitsluiting.

Zij moet een boek houden waarin de rekening van ieder vennoot geschreven is.

De bij §§ 1 en 3 van dit artikel bedoelde boeken zullen kosteloos genummerd, gekortteekend en geviséerd worden door eenen der rechters in de rechtbank van koophandel of door den burgemeester der gemeente.

Het kortteeken mag door het zegel van de rechtbank of van het gemeentebestuur vervangen worden.

ART. 3.

De ontslagneming moet schriftelijk geschieden.

Zij wordt op den titel van den vennoot vermeld.

Deze vermelding wordt gedagteekend en onderteekend door hem die het beheer en het handteeken voor de vennootschap voert.

ART. 4.

De uitsluiting uit de vennootschap blijkt uit een proces-verbaal, opgemaakt en onderteekend zooals in § 3 van artikel 3 is bepaald.

Dat proces-verbaal noemt de feiten op vaststellende dat de uitsluiting overeenkomstig de statuten werd uitgesproken; binnen twee dagen wordt een echt verklaard afschrift ervan, bij aangeteekenden brief, aan den uitgesloten vennoot overgemaakt.

ART. 5.

De vennoot, die zijn ontslag genomen heeft of die uitgesloten is, kan de afrekening der vennootschap niet vorderen. Tenzij de statuten er anders over beschikken, is hij

du bilan de l'année sociale pendant laquelle la démission a été donnée ou l'exclusion prononcée.

ART. 6.

En cas de décès, de faillite, de déconfiture ou d'interdiction d'un associé, ses héritiers, créanciers ou représentants ne peuvent provoquer la liquidation de la société.

Sauf disposition contraire dans les statuts, ils recouvrent sa part de la manière déterminée par l'article 3.

ART. 7.

Tout sociétaire démissionnaire ou exclu reste personnellement tenu dans les limites où il s'est engagé et pendant cinq ans à partir de sa démission ou de son exclusion, sauf le cas de prescription plus courte établie par la loi, de tous les engagements contractés par la société jusqu'à la fin du trimestre qui suit celui de sa démission ou de son exclusion.

ART. 8.

Dans tous les actes, annonces, publications et autres pièces émanées des unions du crédit, on doit trouver la dénomination sociale précédée ou suivie immédiatement de ces mots, écrits lisiblement et en toutes lettres : *Union du crédit*.

Cette mention n'est pas requise lorsque les mots « Union du crédit » forment la dénomination sociale ou en font partie.

ART. 9.

Toute personne qui interviendra pour une union de crédit dans un acte où la prescription de l'article 8 ne sera pas remplie pourra, suivant les circonstances, être déclarée personnellement responsable des engagements qui y sont pris par la Société.

gerechtigd zijn aandeel te ontvangen, zooals het blijkt uit de balans van het vereenigingsjaar waarin de uittreding of de uitsluiting plaats greep.

ART. 6.

In geval van overlijden, faillissement, ondergang of onder-curateele-stelling van eenen vennoot, mogen zijne erfgenamen, schuldeischers of vertegenwoordigers de afrekening der vennootschap niet vorderen.

Tenzij de statuten er anders over beschikken, ontvangen zij zijn aandeel op de bij artikel 3 bepaalde wijze.

ART. 7.

De vennoot die zijn ontslag neemt of uitgesloten wordt, blijft persoonlijk aansprakelijk, binnen de grenzen zijner verbintenissen, en gedurende vijf jaar te rekenen van zijne uittreding of van zijne uitsluiting, behoudens wanneer een kortere verjaring door de wet is gesteld, voor al de verbintenissen door de vennootschap aangegaan, tot afloop van het kwartaal volgende op dat waarin het ontslag genomen of de uitsluiting uitgesproken werd.

ART. 8.

In al de akten, aankondigingen, bekendmakingen en andere stukken uitgaande van krediet-vereenigingen moet staan, onmiddellijk vóór of na de maatschappelijke benaming, leesbaar en voluit geschreven: *Kredietvereeniging*.

Dat wordt niet vereischt wanneer het woord « kredietvereeniging » de maatschappelijke benaming is van de vennootschap of daarvan deel uitmaakt.

ART. 9.

Hij die, voor eene kredietvereeniging, deelneemt aan eene akte waarin niet werd voldaan aan de vereischten van artikel 8, kan, volgens de omstandigheden, persoonlijk aansprakelijk verklaard worden voor de daarin door de vennootschap aangegane verbintenissen.

Disposition transitoire.

ART. 10.

Les unions de crédit existantes avant la mise en vigueur de la présente loi ne pourront être continuées au delà du terme fixé pour leur durée qu'en supprimant toutes clauses des statuts qui y seraient contraires et en se soumettant à toutes ses dispositions.

Donné à Bruxelles, le 27 mars 1901.

Overgangsbepaling.

ART. 10.

De vóór het in werking treden van deze wet bestaande kredietverenigingen mogen, na het verstrijken van den voor haren duur gestelden termijn, slechts voortgezet worden zoo zij uit hare statuten doen verdwijnen elke bepaling strijdig met die wet en zich gedragen aan al hare voorschriften.

Gegeven te Brussel, den 27ⁿ Maart 1901.

LÉOPOLD.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Justitie,

J. VAN DEN HEUVEL.

